

Торгівля людьми – здійснення з метою експлуатації вербування, перевезення, передачі, приховування чи отримання людей шляхом погрози силою або її застосування чи інших форм примусу, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою чи вразливістю стану або шляхом підкупу у вигляді платежів чи вигод для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу. Таке визначення торгівлі людьми дає «Протокол з попередження торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми», який доповнює Конвенцію ООН про боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю.

Ознаки торгівлі людьми:

- вербування;
- перевезення;
- передача;
- продаж;
- усиновлення (удочеріння) у комерційних цілях, використання в порнобізнесі;
- використання у військових конфліктах;
- залучення до злочинної діяльності;
- трансплантація чи насильницьке донорство;
- примус до заняття проституцією;
- рабство і ситуації, подібні до рабства;
- примусова праця;
- залучення в боргову кабалу;
- використання шантажу, погроз, насильства.

Жінки та діти, які змушені зараз покинути Україну через військову агресію росії та прямують до сусідніх країн, стикаються з ризиками торгівлі людьми. Водночас чоловіки, що залишаються всередині країни, також можуть стати здобиччю торговців людьми. Втрата роботи і доходу внаслідок війни, обмежені можливості забезпечити головні потреби внутрішньо переміщених осіб, біженців та постраждалого від війни населення призведуть до зростання ризиків. Злочинний світ пристосовується до змін реальності, полюючи на нові жертви, торговці людьми готуються скористатися вразливістю тих, хто змушений покинути Україну. Пріоритетом в освітній діяльності закладів освіти

щодо запобігання торгівлі людьми є підвищення загального рівня правової свідомості дітей та молоді, формування навичок безпечної поведінки під час подорожі, у новому місці перебування та вдома, виховання поваги до прав та основних свобод людини, толерантне ставлення до потерпілих від торгівлі людьми. Педагогічні працівники закладів освіти мають можливість скористатися електронним банком науково-методичної літератури, розміщеним на сайті МОН за посиланням:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovnarobota-ta-zahist-prav-ditini/protidiya-torgivli-lyudmi>

Інформаційні матеріали

Представництва МОН в Україні щодо безпечних подорожей:

<https://bit.ly/>

Загальні Правила Безпеки; щодо онлайн-квестів для роботи із старшокласниками: <https://quest.stoptrafficking.org/start>

Звернутися за практичними порадами можна до:

Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 527, що працює за підтримки МОМ (з **8:00 до 20:00** год), або за номером **527** (безкоштовно з мобільних телефонів) або **0 800 505 501** (безкоштовно зі стаціонарних телефонів).

Особи, які перебувають за кордоном, можуть звернутися до консультантів гарячої лінії за електронною адресою: **527.hotline@gmail.com**;

- **Національної дитячої «гарячої лінії» за телефоном 0 800 500 225 або 116 111 (для дзвінків з мобільного);**
- **Національної «гарячої» лінії з попередження насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації 0 800 500 335 або 116 123 (для дзвінків з мобільного) ГО «Ла Страда-Україна».**